

Klagenemnda for krav om kompensasjon og billighetserstatning
for psykiske belastningsskader som følge av deltakelse i
internasjonale operasjoner

Unntatt off., jf. offl § 13.1 jf. fvl § 13.1

VEDTAK

Klagesak nr.: 14/2012

Klager: [REDACTED]

Klagers prosessfullmektig: Pan Farmakis

Klagen gjelder: Dekning av utgifter til juridisk bistand
under Forskrift 2009-12-22 nr. 1768
om særskilt kompensasjonsordning

Beslutningsdato: 20. september 2012

I behandlingen har deltatt: Anne Stine Eger Mollestad
Eva Klepsland Drageset
Odd Helge Olsen
Trond Jørgensen

Konklusjon: Klagen tas ikke til følge.
Sakskostnader for klageomgangen dekkes i sin
helhet.

***

1. Sammendrag av saksgangen

Klagen gjelder krav om dekning av utgifter til juridisk bistand etter forskrift 2009-12-22 nr. 1768 om særskilt kompensasjonsordning (kompensasjonsforskriften).

██████████, heretter kalt skadelidte, fikk i vedtak av 7. juli 2012 innvilget 100 % kompensasjon for psykiske senskader som følge av deltakelse i internasjonale operasjoner i henhold til forskriften, basert på konklusjonene i spesialisterklæringen sammenholdt med sakens øvrige dokumenter. I vedtaket ble advokat Farmakis' krav om dekning av til sammen kr. 29.666 til advokatutgifter skjønnsmessig redusert med kr. 5.000. Det er salærreduksjonen på totalt kr. 5.000 klagen retter seg mot.

I saken ble det innhentet spesialisterklæring fra dr. Christian Hjort. Erklæringen er datert 23. mai 2012. Advokat Farmakis imøtegikk flere av punktene i spesialisterklæringen i et brev på syv sider som SPK mottok 12. juni 2012, - før det var fattet vedtak i saken. Med imøtegåelsesbrevet fulgte krav om dekning av til sammen kr. 29.666 i advokatutgifter, hvorav kr. 16.933 knyttet seg utelukkende til arbeidet med imøtegåelse av innholdet i spesialisterklæringen. SPK opplyser at det var utbetalt til sammen kr. 46.980 i advokatsalær i saken siden den ble opprettet 22. april 2010. Videre er SPK av den oppfatning at det er brukt uforholdsmessig mye tid på å imøtegå spesialisterklæringen før det forelå et endelig vedtak. Det fremgår av fakturaspesifikasjonen at det kreves dekket kr. 16.933 for samtaler med klient og utarbeidelsen av brev datert 11. juni 2012 i tiden etter at spesialisterklæringen er skrevet, men før SPK hadde fått mulighet til å vurdere erklæringen og fatte vedtak i saken. På den bakgrunn er det foretatt en skjønnsmessig reduksjon av kravet med kr. 5.000.

Videre er SPK av den oppfatning at erklæringen konkluderer med årsakssammenheng og at tjenesten har vært en betingelse for skadelidtes psykiske skader, slik at brevet fra advokat Farmakis ikke kan anses som rimelig og nødvendig juridisk arbeid i den forbindelse. I oversendelse av klagen har SPK tilføyd at kompensasjonsordningen er en forvaltningsordning og samfunnsøkonomiske hensyn tilsier at man begrenser seg innenfor det som anses rimelig og nødvendig når det gjelder salærkrav som skal dekkes av statskassen.

Advokat Farmakis har rettidig påklaget vedtaket med anførsel om at salæret skal dekkes fullt ut. Det hevdes at erklæringen fra den sakkyndige ikke var så klar i sitt innhold som SPK påstår. Advokat Farmakis viser til at han ved sitt brev av 11. juni 2012 ønsket å redegjøre for det han mener var uklarerheter knyttet til årsakssammenheng og størrelsen på den ervervsmessige uførheten. Av hensyn til sin klient valgte han derfor å knytte noen kommentarer til disse begivenhetene før vedtak ble fattet, slik at risikoen for avslag på helt eller delvis kompensasjon ble redusert.

Det har ikke kommet inn merknader til saksfremstillingen. Saken står derfor i samme stilling som for SPK.

2. Nemndens vurdering

Det fremgår av § 10 i kompensasjonsforskriften at «*Rimelige og nødvendige utgifter til utarbeidelse av spesialisterklæring og utgifter til juridisk bistand i anledning saken dekkes i den utstrekning skadelidte kan dokumentere psykisk belastningsskade og tjeneste i internasjonal operasjon.*»

Om tolkningen av bestemmelsen viser nemnda til tidligere avgjørelser om salær, herunder blant annet sak 7/2011, 10/2011, 12/2011, 14/2011, 16/2011, 21/2011, 26/2011 og 37/2011.

Det presiseres at SPK skal foreta en konkret vurdering av om advokatutgiftene i hver enkelt sak er rimelige og nødvendige. I den sammenheng kan man finne veiledning i tidligere praksis omkring vurderingen av hva som er rimelig og nødvendig, men det kan ikke legges til grunn at det finnes en norm for hva som er normal størrelsesorden. Dette vil åpenbart variere fra sak til sak, så vel ut fra sakens kompleksitet som skadelidtes ressurser og egen situasjon.

Av et totalt salær på kr. 29.666 har SPK foretatt en skjønnsmessig reduksjon på kr. 5.000.

Nemnda vil på generelt grunnlag fremheve at advokater ikke er avskåret fra imøtegåelse av innholdet i en spesialisterklæring før vedtak er fattet. Tvert imot vil passivitet fra advokatens side inntil vedtak foreligger, kunne være å anse som en forsømmelse. Derimot må omfanget av arbeidet med imøtegåelse vurderes ut fra hva som anses som rimelig og nødvendig, jf § 10. Nemnda fremholder at SPK ikke kan høres med at skadelidtes advokat skulle ha forholdt seg passiv inntil vedtak var truffet. Begge parter har ansvaret for fremdriften i en sak. Skadelidtes advokat ivaretar sin klients interesser nettopp gjennom fremsettelse relevante innvendinger mot den sakkyndige rapport i forkant av endelig vedtak. Omfanget må stå i samsvar med det som vurderes som rimelig og nødvendig.

SPK har videre anført at «samfunnsøkonomiske hensyn tilsier at man begrenser seg innenfor det som anses som rimelig og nødvendig når det gjelder salærkrav som skal dekkes gjennom statskassen». Nemnda deler ikke dette syn. Det kan ikke legges til grunn som norm at en advokat skal utvise større forsiktighet med hensyn til å ivareta sin klients interesser og utføre det arbeid som fremstår som påkrevet, fordi salæret dekkes over statskassen. Tvert i mot oppfatter nemnda dette som et støtende argument, med bakgrunn i at det er staten som rent faktisk er ansvarlig for den skade skadelidte er påført. Normen for vurderingen av hva som anses som rimelig og nødvendig vil være den samme uavhengig av om det er staten som skal dekke utgiftene eller om det eventuelt var en privat aktør..

SPK har videre anført at advokatens arbeid ligger utenfor det rimelige og nødvendige, fordi spesialisterklæringen etter SPKs oppfatning var klar med hensyn til årsakssammenheng. Nemnda deler ikke dette syn. Det er flere forhold i erklæringen som fremstår som uklare og tvetydige og som opplagt kunne ha medført diskusjoner om omfanget av ervervsuførhet. Nemnda finner likevel at advokatens arbeid er mer omfattende og detaljert enn påkrevet. Etter nemndas syn kunne advokaten begrenset sine innvendinger mot erklæringen til de områder, hvor uklarhet forelå. Slik saken fremstår for nemnda, har advokaten brukt mer tid enn det som anses rimelig og nødvendig. På denne bakgrunn stadfestes SPKs vedtak om reduksjon, om enn med en annen begrunnelse enn SPK selv har fremført.

For klageomgangen er det fremsatt krav om dekning av utgifter til juridisk bistand på totalt kr. 3 000 inkl.mva. I henhold til forskrift av 24. juni 2011 om klagenemnda § 13, dekkes rimelige og nødvendige utgifter til juridisk bistand i forbindelse med klageomgangen. Nemnda har ingen merknader til kravet og finner at det skal dekkes i sin helhet.

3. Konklusjon

Klagen tas ikke til følge.

For klageomgangen dekker SPK utgifter til juridisk bistand med kr. 3 000 inkl.mva.

Vedtaket er enstemmig.

***

Oslo, 1. november 2012

Anne Stine Eger Mollestad
Klagenemndas leder